

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการเข้าถึงความรู้ต่าง ๆ และเป็นการเสริมสร้างชีวิตที่ดีในสังคม (Fitzgerald and Fitzgerald 1967: 2) สังคมในปัจจุบันเป็นสังคมของข่าวสาร มีการแพร่กระจายความรู้มากมาย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์จะต้องสนใจการอ่านเพื่อติดตามความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้าต่าง ๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

การอ่านจะช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง กว้างขวาง ทั้งช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพแก่บุคคล ก่อให้เกิดความตื่นตัวเร้าใจ มีความคิดสร้างสรรค์ อยากรู้ อยากเห็น รู้แนวทางที่จะค้นคว้าต่อไป และเป็นผู้มีทรรศนะกว้างไกล ดังนั้นการอ่านจึงเป็นบ่อเกิดของการเรียนรู้ การดำรงชีวิต และเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะนำไปสู่ความฉลาดและความสำเร็จในชีวิต (เฉลียว พันธุ์ลีดา 2524: 67) นอกจากนี้การอ่านยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความเพลิดเพลินเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งการพักผ่อนหย่อนใจนี้ก็มีความสำคัญต่อชีวิตเหมือนกัน ดังนั้นผู้ใดที่มีความสามารถในการอ่านมักจะได้รับความสำเร็จก้าวหน้ารวดเร็ว และรุ่งเรืองกว่าผู้ที่ไม่ค่อยมีนิสัยรักการอ่าน (ลิตธา พินิจภูวนล และคนอื่น ๆ 2516: 10) ผู้ที่ไม่มีนิสัยรักการอ่านก็ไม่สามารถนำเอาความรู้ที่มีอยู่ไปแก้ไขปัญหาชีวิตหรือปรับปรุงงานที่ทำอยู่ได้ กลายเป็นคนล้าหลัง มีจิตใจที่มึนหม่น ไม่ประสบความสำเร็จหรือสมหวังในชีวิตได้ (Fitzgerald and Fitzgerald 1967: 2) ด้วยเหตุนี้จึงเห็นได้ว่าการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด เป็นสิ่งจำเป็นและจะขาดเสียมิได้

ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางในการอ่านและเป็นแหล่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาการศึกษา การสอนและให้ประสบการณ์แก่บุคคลอย่างสมบูรณ์ โดยเฉพาะในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษาและการสอนของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน เน้นหนักไปในด้านส่งเสริมให้นักศึกษาศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง การเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างเดียวไม่เพียงพอ ผู้เรียนต้องอาศัยการอ่านหนังสือและวัสดุการอ่านอื่น ๆ ตลอดจนสารสนเทศ เพื่อเป็นเครื่องช่วยในการศึกษาและพัฒนาทางด้านสติปัญญา อารมณ์ และจิตใจ ให้ประกอบด้วย

คุณธรรม เพื่อเป็นการเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ให้มีความ (ฉวีลักษณ์ มุขะกาญจน 2526 : 15) ดังนั้นห้องสมุดมหาวิทยาลัยจึงเป็นหัวใจของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพราะเป็นแหล่งที่รวบรวมความรู้ในทุกรูปแบบและทุกสาขาวิชาเพื่อประโยชน์ดังกล่าว

นักเรียนนายเรือเป็นนักเรียนในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของกองทัพเรือ ซึ่งนอกจากจะต้องศึกษาในด้านวิทยาการและวิชาทหารแล้ว ยังต้องได้รับการปลูกฝังนิสัย วินัย จิตวิทยา ความเป็นผู้นำ จริยศึกษา และพลศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เหมาะสมที่จะเป็นผู้นำทางการทหารที่มีคุณค่าและมีประสิทธิภาพของประเทศชาติต่อไปในอนาคต สิ่งเหล่านี้ไม่อาจมีได้อย่างเพียงพอจากการศึกษาในชั้นเรียนเพียงอย่างเดียว นักเรียนนายเรือสามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้จากห้องสมุด โรงเรียนนายเรือซึ่งเป็นแหล่งส่งเสริมการอ่านและสนับสนุนการศึกษาของนักเรียนนายเรือ ห้องสมุดได้รวบรวมหนังสือและวัสดุการอ่านต่าง ๆ เช่น หนังสือตำรา สารคดี นวนิยาย วารสาร และหนังสือพิมพ์ เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของนักเรียนนายเรือ แต่จากสถิติการเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียนนายเรือ (เมื่อภาคปลาย ปีการศึกษา 2528) ปรากฏว่ามีนักเรียนนายเรือเข้าใช้ห้องสมุดวันละประมาณ 150-200 นาย และมีผู้ใช้บริการยืมหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ วันละประมาณ 10-20 เล่ม ซึ่งนับว่าน้อยมาก และจากการสังเกตการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียนนายเรือที่นั่น ส่วนใหญ่เข้ามาอ่านหนังสือพิมพ์และวารสาร ดังนั้นผู้วิจัยจึงจะศึกษาถึงความสนใจในการอ่านของนักเรียนนายเรือทั้งที่เป็นผู้ใช้และไม่ใช้ห้องสมุดโรงเรียนนายเรือว่ามีความสนใจในการอ่านมากน้อยเพียงใด ประเภทของสิ่งพิมพ์ที่อ่าน และผู้ใช้หรือไม่ใช้ห้องสมุดโรงเรียนนายเรือมีแหล่งการอ่านอื่นหรือไม่ ตลอดจนการใช้ห้องสมุดโรงเรียนนายเรือของนักเรียนนายเรือ โดยมีวัตถุประสงค์ ขอบเขตของการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงความสนใจในการอ่านของนักเรียนนายเรือ
2. เพื่อศึกษาถึงการใช้ห้องสมุดโรงเรียนนายเรือของนักเรียนนายเรือ

3. เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของนักเรียนนายเรือที่มีต่อห้องสมุดและบริการของห้องสมุดโรงเรียนนายเรือ

แนวเหตุผล

ห้องสมุดโรงเรียนนายเรือเป็นแหล่งส่งเสริมการอ่านและสนับสนุนการศึกษาที่สำคัญของนักเรียนนายเรือ แต่ในปัจจุบันมีนักเรียนนายเรือเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียนนายเรือไม่มากนัก นอกจากนี้มีผู้ขอยืมหนังสือและสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดน้อยมาก การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนนายเรือสนใจในการอ่านน้อย หรือห้องสมุดโรงเรียนนายเรือยังไม่อาจสนองความต้องการของนักเรียนนายเรือก็เป็นได้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงความสนใจในการอ่านและการใช้ห้องสมุดของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 2 ถึงชั้นปีที่ 5 ในปีการศึกษา 2529 รวมทั้งสิ้น 571 นาย โดยไม่รวมผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ ณ ต่างประเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนนายเรือและนักเรียนนายเรือโดยทั่วไปจากเอกสารและสิ่งพิมพ์ของโรงเรียนนายเรือ
2. ศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและการใช้ห้องสมุดโดยทั่วไปจากเอกสารและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ
3. การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามชนิดคำถามเปิดและคำถามปิดเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล รายละเอียดในแบบสอบถามจะประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม (ได้แก่ ชั้นสาขาที่ศึกษา ระดับคะแนนเฉลี่ย ภูมิลำเนา และความสามารถพิเศษหรืองานอดิเรก) ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนนายเรือ ตอนที่ 3 เป็นข้อมูล

เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดโรงเรียนนายเรือของนักเรียนนายเรือ (เช่น จุดประสงค์ในการใช้ห้องสมุด ความถี่ในการใช้ห้องสมุด ประเภทของสิ่งพิมพ์ที่ใช้ และความคิดเห็นของนักเรียนนายเรือที่มีต่อห้องสมุดโรงเรียนนายเรือ)

แบบสอบถามนี้จะทดสอบกับนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 2-ชั้นปีที่ 5 จำนวนร้อยละ 5 ของจำนวนนักเรียนนายเรือในแต่ละชั้นปีโดยการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple random sampling) คือ 27 นาย แล้วจะนำแบบสอบถามนั้นมาปรับปรุงให้เหมาะสม ขั้นสุดท้ายจะดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยคัดประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มทดสอบแบบสอบถามออก ดังนั้นจึงเป็นประชากรที่แจกแบบสอบถามจำนวน 544 นาย ในช่วงวันที่ 29 พฤษภาคม ถึงวันที่ 12 มิถุนายน 2529

4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะนำมาวิเคราะห์เพื่อประมวลหาค่าร้อยละโดยใช้สูตร $P = \frac{f}{N} \times 100$

และคำนวณหาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร $\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$

และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สูตร $S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$

5. สรุปผลและรายงานผลการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงความสนใจในการอ่านซึ่งจะเป็นแนวทางส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนนายเรือ
2. จะทำให้ทราบถึงการใช้ห้องสมุดโรงเรียนนายเรือ ตลอดจนความคิดเห็นของนักเรียนนายเรือที่มีต่อห้องสมุดโรงเรียนนายเรือ เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานและการจัดบริการของห้องสมุดโรงเรียนนายเรือให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนนายเรือ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความสนใจในการอ่าน หมายถึง ลักษณะและความสนใจในการอ่านสิ่งพิมพ์ทุกประเภท เช่น ตำรา หนังสือวิชาการ สารคดี นวนิยาย วารสาร หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ของนักเรียนนายเรือ รวมทั้งวัตถุประสงค์ในการอ่าน ปริมาณการอ่าน และความถี่ในการอ่าน

นักเรียนนายเรือ หมายถึง นักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 2-ชั้นปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนนายเรือ ในปีการศึกษา 2529

ห้องสมุด หมายถึง ห้องสมุดโรงเรียนนายเรือ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยการอ่านในประเทศไทย

เรื่องการอ่านในประเทศไทยได้มีการวิจัยกันอย่างกว้างขวางในกลุ่มประชากรทุกระดับตั้งแต่เด็กนักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป แต่ส่วนใหญ่จะเป็นการวิจัยการอ่านของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ซึ่งสรุปได้เป็น 3 แนวคือ แนวที่ 1 เป็นงานวิจัยการอ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ แนวที่ 2 เป็นงานวิจัยการอ่านหนังสือพิมพ์ แนวที่ 3 เป็นงานวิจัยการอ่านวารสารวิชาการ ดังนั้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นงานวิจัยในแนวที่ 1 แนวที่ 2 และแนวที่ 3 ซึ่งมีงานวิจัยดังต่อไปนี้คือ

1. งานวิจัยการอ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้มีผู้วิจัยไว้ 8 เรื่อง ระหว่าง พ.ศ. 2508-2524 ได้แก่ ความสนใจในการอ่านหนังสือของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (รัตนา โทตรภวานนท์ 2508) ความสนใจในการอ่านหนังสือของนิสิตคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สมพิศ กฤตติกากุล 2508) การศึกษาความสนใจและความต้องการในการอ่านวรรณกรรมสังคมศาสตร์ไทยของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย (พรทิพย์ วัฒนสุวกุล 2518) การเลือกอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ระหว่างนิสิตชายและหญิง คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อุไรวรรณ พันธุ์ประพันธ์ 2515) การสำรวจการ

อ่านของนิสิตชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สุธันนี กี่ศิริ 2520) การสำรวจการอ่านของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อัญชลี แซ่มชุกกลิ่น 2520) การศึกษาความสนใจในการอ่านและการใช้ห้องสมุดคณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2519 (ผลิวัลย์ รongสวัสดิ์ 2520) การศึกษาความสนใจในการอ่านและการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง (วรสิริ ธรรมประดิษฐ์ 2524)

จากผลงานวิจัยการอ่านของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย มีทั้งที่สอดคล้องและแตกต่างกันคือ ผลงานวิจัยการอ่านของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยนั้นมีความสอดคล้องกันในเรื่องวัตถุประสงค์ของการวิจัย ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความสนใจในการอ่านของนิสิตนักศึกษา ประเภทของหนังสือที่นิสิตนักศึกษาชอบอ่าน และเพื่อทราบทัศนคติของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อห้องสมุดในด้านสภาพทั่ว ๆ ไป และการบริการของห้องสมุด แต่ผลงานวิจัยของ อุไรวรรณ พันธุ์ประพันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความสนใจในการอ่านหนังสือของนิสิตชายและหญิง คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่ามีความสนใจอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันหรือไม่ นอกจากนั้นผลงานวิจัยเหล่านี้ยังสอดคล้องกันในเรื่องการอ่านพบว่า นิสิตนักศึกษารักการอ่านมาก ใช้เวลาว่างด้วยการอ่านหนังสือเป็นอันดับแรก จากผลงานวิจัยของ สมพิศ กฤตติกากุล ปรากฏว่านิสิตอ่านหนังสือเพราะต้องการรู้เรื่องนั้น ๆ ซึ่งแตกต่างจากผลงานวิจัยของ สุธันนี กี่ศิริ พบว่าจุดประสงค์ในการอ่านหนังสือของนิสิตส่วนใหญ่คือเพื่อประกอบการเรียนตามหลักสูตร อ่านวารสารเพื่อความบันเทิง และอ่านหนังสือพิมพ์ เพื่อให้มีความรู้กว้างขวางขึ้น ส่วนผลงานวิจัยของ อัญชลี แซ่มชุกกลิ่น พบว่าจุดประสงค์ในการอ่านหนังสือและหนังสือพิมพ์ของนิสิตคือ เพื่อให้มีความรู้กว้างขวางขึ้น ในขณะที่จุดประสงค์ของการอ่านวารสารคือเพื่อความบันเทิงเป็นหลัก ผลงานวิจัยนี้แตกต่างจากผลงานวิจัยของ ผลิวัลย์ รongสวัสดิ์ ที่พบว่านักศึกษาใช้เวลาว่างด้วยการอ่านหนังสือ หนังสือพิมพ์ รวมทั้งวารสาร เพื่อให้มีความรู้กว้างขวางขึ้นเพียงประการเดียว นอกจากนี้ผลงานวิจัยส่วนใหญ่ยังมีความสอดคล้องกันว่า นิสิตนักศึกษาจะเลือกอ่านเรื่องของสิ่งพิมพ์ที่แต่งโดยนักประพันธ์ที่นิสิตนักศึกษาเคยอ่านเรื่องราวของเขามาก่อน ซึ่งแตกต่างจากผลงานวิจัยของ ผลิวัลย์ รongสวัสดิ์ ที่พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เลือกหนังสืออ่านโดยพิจารณาคุณวุฒิของผู้เขียนเป็นหลัก และผลงานวิจัยของ พรทิพย์ วัฒนสุวกุล ปรากฏว่านักศึกษาระดับปริญญาโทมัณฑนศิลป์ส่วนใหญ่ต้องการอ่าน

หนังสือของผู้เขียนที่มีความชำนาญเฉพาะวิชา นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือหรือบทความที่เป็นภาษาไทยมากกว่าภาษาต่างประเทศ ชอบอ่านในใจ และอ่านได้ในทุกโอกาสที่ว่าง ส่วนใหญ่จะชอบอ่านที่บ้าน หนังสือที่นิสิตนักศึกษาชอบอ่านส่วนใหญ่จะเป็นหนังสือวิชาการตามสาขาที่ศึกษา และเป็นความเรียงง่าย ๆ อุปสรรคในการอ่านหนังสือได้แก่ อ่านได้ช้า ปัญหาทางค่านิยม และภาษาต่างประเทศ

2. งานวิจัยการอ่านหนังสือพิมพ์ มีผู้วิจัยไว้ 3 เรื่อง ได้แก่ การศึกษาความสนใจของนิสิตมหาวิทยาลัยในพระนครต่อเรื่องต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวัน (นพพร ปริบูรณ์ 2509) การศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยและภาษาอังกฤษของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (นรินทร์ บุญชู 2520) การสำรวจความสนใจต่อหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยของนิสิตนักศึกษาที่ใช้หอสมุดแห่งชาติ พ.ศ. 2515 (สมทรง แสงแก้ว 2516)

ผลงานวิจัยดังกล่าวมีความสอดคล้องกันว่า นิสิตนักศึกษานิยมอ่านหนังสือพิมพ์รายวันเป็นประจำ จากผลงานวิจัยของ นพพร ปริบูรณ์ ปรากฏว่านิสิตใช้เวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์ในห้องสมุดเป็นเวลาวันละ 15 นาที โดยอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมากที่สุด ชอบอ่านข่าว เศรษฐกิจ การเมืองต่างประเทศและในประเทศ จุดประสงค์ในการอ่านเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมืองและมีความรู้ทางวิชาการเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นรินทร์ บุญชู ที่พบว่านิสิตอ่านหนังสือพิมพ์ที่บ้านหรือหอพักมากที่สุด หนังสือพิมพ์ที่นิสิตอ่านมากที่สุดคือ ไทยรัฐ และ Bangkok Post โดยสนใจอ่านคอลัมน์การเมือง เศรษฐกิจ และการศึกษาตามลำดับ และมีจุดประสงค์ในการอ่านเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ ส่วนผลงานวิจัยของ สมทรง แสงแก้ว พบว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่สนใจอ่านหนังสือพิมพ์สยามรัฐ โดยสนใจอ่านข่าวต่างประเทศและในประเทศมากที่สุด รองลงมาได้แก่ข่าววิชาการทั่ว ๆ ไป ข่าวการศึกษา และข่าวกีฬา ตามลำดับ

3. งานวิจัยการอ่านวารสารวิชาการ มีผู้วิจัยไว้ 3 เรื่อง ได้แก่ การใช้วารสารภาษาต่างประเทศในห้องสมุดกลาง สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (รุ่งทิพย์ ห่อวโนทยาน 2526) การใช้วารสารสาระสังเขปและครุชนิยมของนักศึกษามัธยมศึกษาฝ่ายวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิกในมหาวิทยาลัยมหิดล (นฤมล ชินะกุลวัฒนา

2527) การใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์
(นภา สัจจะพิทักษ์จิตต์ 2528)

จากผลงานวิจัยการอ่านวารสารสรุปได้ว่า วารสารที่นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่อ่านมากที่สุดนั้นจะแตกต่างกันไปตามสาขาวิชาที่ศึกษา ดังที่ผลงานวิจัยของ นภา สัจจะพิทักษ์จิตต์ พบว่า วารสารที่นิสิตอ่านมากที่สุดคือวารสารประเภทสาขาวิชาเกษตร และเป็นวารสารที่มีอายุ 0-5 ปี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รุ่งทิพย์ ท่อวโนทยาน ที่พบว่าวารสารที่นักศึกษาอ่านมากที่สุดคือวารสารสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ รัฐศาสตร์ ปรัชญา-ศาสนา ตามลำดับ และเป็นวารสารที่มีอายุ 0-5 ปี และผลงานวิจัยของนฤมล ชินะกุลวัฒนา พบว่านักศึกษาต่างสาขาวิชาเลือกใช้วารสารสาระสังเขปและดัชนีรายการต่าง ๆ ในการค้นหาข้อสนเทศแตกต่างกันตามสาขาวิชาของนักศึกษา

งานวิจัยการอ่านในต่างประเทศ

ในปี ค.ศ. 1965 โทมัส เคมเดโบ (Thomas Kabdebo 1969) ได้ศึกษาเปรียบเทียบนิสัยและระสนิยมในการอ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษและอิตาลี จำนวน 7 แห่ง ผลการศึกษาพบว่าจุดประสงค์ในการอ่านหนังสือของนักศึกษาชาวอิตาลีเวลานั้นอ่านเพื่อเหตุผลอื่นมากกว่าเพื่อความบันเทิง นักศึกษาชาวอังกฤษจะอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่า นักศึกษาชาวอิตาลี และชอบอ่านหนังสือวรรณคดีของต่างประเทศที่แปลมา ส่วนหนังสืออ่านเพื่อความบันเทิงของนักศึกษชาวอังกฤษส่วนใหญ่คือนวนิยายวิทยาศาสตร์ สำหรับนักศึกษาชาวอิตาลีชอบอ่านวรรณคดีคลาสสิกของตนเองและนวนิยายสืบสวน

ปี ค.ศ. 1965 อาร์ เดอ เวท (R. De Wet 1970) ได้สำรวจนิสัยการอ่านหนังสือในยามว่างและรูปแบบความสนใจในการอ่านหนังสือของนักศึกษาชาวแบนตู (Bantu Student) ในมหาวิทยาลัยอาฟริกาใต้ ซึ่งมีอยู่ประมาณร้อยละ 6.8 ของนักศึกษาทั้งหมด ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย ผลการสำรวจปรากฏว่านักศึกษาส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์มาก และอ่านทุกวัน โดยชอบอ่านข่าวรัฐบาลและการเมือง แหล่งที่ได้หนังสือมาอ่านในยามว่าง ได้มาจากหนังสือส่วนตัวมากที่สุด นักศึกษาร้อยละ 54.2 ชอบอ่านทั้งนวนิยายและสารคดีเท่า ๆ กัน หนังสือสารคดีที่นักศึกษาชอบอ่านได้แก่หนังสือชีวประวัติและการท่องเที่ยว ส่วนนวนิยายนั้น

นักศึกษาจะชอบอ่านนวนิยายผจญภัยมากที่สุด

ราล์ฟ เลวิส (Ralph Lewis 1969) ได้ศึกษานิสัยการอ่านของนักศึกษาในเมืองปูซาน (Pusan) สาธารณรัฐเกาหลี ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาร้อยละ 80 อ่านหนังสือเพื่อปรับปรุงตนเอง นักศึกษาส่วนใหญ่อ่านหนังสือโดยเฉลี่ยเดือนละประมาณ 1-2 เล่ม สถานที่อ่านหนังสือเป็นประจำคือบ้าน รองลงมาตามลำดับได้แก่ อ่านทุกแห่ง อ่านในห้องสมุด และอ่านในรถ แหล่งที่ได้หนังสือมาอ่านนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่ขอยืมหนังสือมาจากห้องสมุดมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ ยืมจากเพื่อนและห้องสมุดส่วนตัว ... นักศึกษาส่วนใหญ่ซื้อหนังสือเองโดยเฉลี่ย 2 เล่มต่อเดือน นักศึกษาเกือบทุกคนคือร้อยละ 94 มีห้องสมุดส่วนตัว และในจำนวนนี้ส่วนใหญ่จะมีหนังสือประมาณ 100 เล่ม นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม นักศึกษาร้อยละ 55 ชอบอ่านสารคดี และอีกร้อยละ 55 ชอบอ่านนวนิยาย

ปี ค.ศ. 1973 เทลมา ลาร์สัน (Thelma Larson 1973) ได้สำรวจความสนใจในการอ่านของนักศึกษาวិชาการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยซาสแคตเชวัน, เรจينا (Saskatchewan, Regina) ประเทศแคนาดา ผลการสำรวจพบว่านักศึกษาทุกคนเข้าใช้ห้องสมุด หนังสือที่นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบอ่าน เรียงตามลำดับได้แก่ นวนิยาย เหตุการณ์ปัจจุบัน และประวัติศาสตร์ นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาในการอ่าน 2-10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ บัณฑิตที่มีอิทธิพลต่อการเลือกหนังสืออ่านคือ ต้องการรู้เรื่องราวต่าง ๆ มากที่สุด นอกจากนี้นักศึกษาทุกคนชอบอ่านหนังสือพิมพ์

จากผลงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นมีข้อสังเกตคือ นักศึกษาส่วนใหญ่สนใจการอ่าน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ นอกจากนี้นักศึกษายังชอบอ่านหนังสือสารคดีและนวนิยาย จากผลงานวิจัยของ ลาร์สัน พบว่านักศึกษาร้อยละ 55 ชอบอ่านสารคดีเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันและประวัติศาสตร์มากที่สุด แต่ผลงานวิจัยของ เคอ เวท พบว่านักศึกษาร้อยละ 55 ชอบอ่านสารคดีเกี่ยวกับชีวประวัติและการท่องเที่ยว ส่วนนวนิยายนั้นนักศึกษาร้อยละ 55 ชอบอ่านนวนิยายผจญภัยมากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากผลงานวิจัยของ เคอเคโบ ที่พบว่านักศึกษาวัยมัธยมชอบอ่านนวนิยายวิทยาศาสตร์ และนักศึกษาวัยอาชีวศึกษาชอบอ่านนวนิยายสืบสวน ส่วนบัณฑิตที่มีอิทธิพลต่อการอ่านหนังสือของนักศึกษาคือ ต้องการรู้เรื่องต่าง ๆ นอกจากนี้นักศึกษาส่วนใหญ่จะซื้อหนังสืออ่านและมีห้องสมุดส่วนตัว